

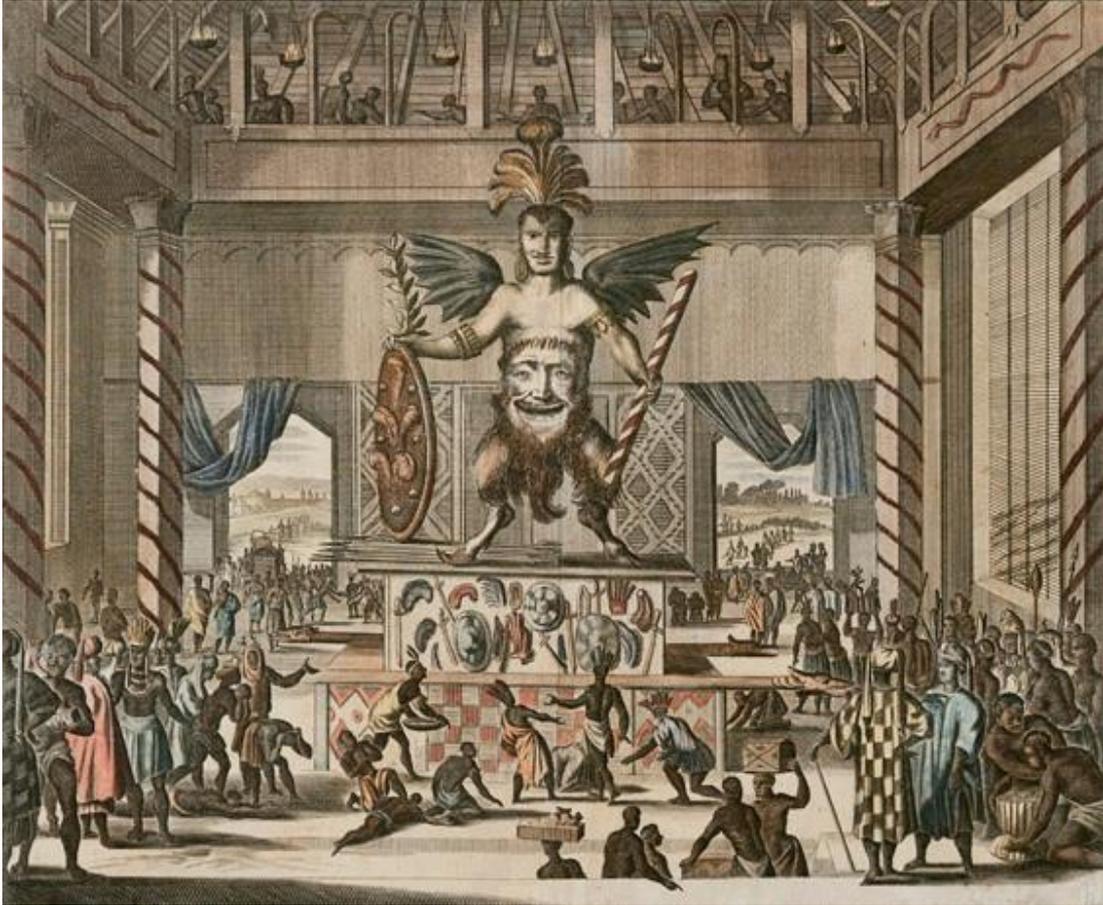
Huitzilopochtli - jeden z trojice tvorivých aztéckych bohov (Kúzelník kolibrík), *boh vojny a Slnka*, syn bohyne zeme *Coatlícue* (pozri pod heslom *Coatlícue*); hlavné božstvo *Tenochtitlánu*; pozri *aztécka mytológia, solárne božstvá, Coyolxauhqui, Tezcatlipoca, kolibrík*

Jordan: keď *Coatlícue* zametala vo svojom chráme na Hadej hore v Coatepecu neďaleko Tuly, bola oplodnená pierkom; jej deti nahnevalo toto zneuctenie a chceli jej sťat' hlavu; v okamihu, keď sa na ňu vrhli, porodila slnečného boha Huitzilopochtliho v plnej zbroji, ktorý zabil Coyolxauhqui aj jej bratov, čo symbolizovalo triumf dňa nad nocou; túto prvotnú bitku pripomína Veľký chrám v *Tenochtitláne*

<http://en.wikipedia.org/wiki/Huitzilopochtli>

<http://www.mexicolore.co.uk/aztecs/gods/god-of-the-month-huitzilopochtli>

J. van Meurs: Huitzilopochtli, idol Mexičanov (rytina, 1617)

hůl - český termín pre *palicu*

Huldra -

<http://en.wikipedia.org/wiki/Huldra>

hulk - obchodná nebo vojnová loď z 15.st., typovo odvodená z hanzovnej kogy; oproti nej sa hulk líši v niekoľkých konstrukčných prvkoch, ale celkovo sa na seba dosť ponášajú, takže sa oba typy často zamieňajú; hulk bola trojsťažňová *plachetnica* pevnej konštrukcie, na rozdiel od kogy mala vyššiu nosnosť a nemala priehľeň v obrubnici, jej boky boli vodorovné; priehľeň v obrubnici kogy pochádzala ešte z konštrukcie vikinských knarrov

http://cs.wikipedia.org/wiki/Hulk_%28st%C5%99edov%C4%9Bk%C3%A1_lo%C4%8F%29

P. Bruegel st.: Holandský hulk a boeier (16.st.)

Hulsdonck Jakob van - (†1647);

J. van Hulsdonck: Zátišie s broskýň, sliviek a hrozna v koši na rímse

humanisti renesanční - renesanční humanisti

humanistická kurzíva - kurzíva humanistická

humanistická majuskula - majuskula humanistická

humanistická minuskula - minuskula humanistická

humanistická polokurzíva - kaligrafický typ latinského písma z pol.15.st. v Taliansku; sklon vpravo, predĺžený a zahnutý driek stredných liter; humanistická polokurzíva používaná k písaniu literárnych textov a slávnostných listín; pozri humanistické písmo

humanistické písmo - súhrnný názov pre nový druh písma z počiatku 15.st. v Taliansku; vznik napodobením minuskuly karolínskej; v Európe sa humanistické písmo šírilo od 16.st. prostredníctvom talianskej kníhtlače; pozri gotické písmo, novogotické písmo; humanistická: majuskula, kurzíva, minuskula a polokurzíva

Humanitas - kresťanská alegória ľudskosti, vzdelanosti, pokory; zobrazovaná ako žena v ľanovom rúchu s tanistrou; pozri Cnosti a Neresti

humanizmus - 1.prvá etapa talianskej renesančnej kultúry 14.st., pôvodne štúdium antických klasických literárnych vzorov, neskoršie aj ďalších odborov; v Taliansku prvým autorom vracajúcim sa k latinskému staroveku bol F.Petrarca; ďalšími humanistami boli Boccaccio (volal po štúdiu gréčtiny, sprístupňoval zemepisné a historické poznatky o antickom Grécku), P. Bracciolini, L. Valla, M. Ficino, P. Aretino; Francúzsko: G. Budé, P.de la Ramée, M. de Montaigne; Nizozemsko: Erasmus Roterdamský; Nemecko: J. Reuchlin, F. Melanchthon; Anglicko: T. Moore; pozri renesancia, manierizmus; prevrátený svet/ mundus inversus

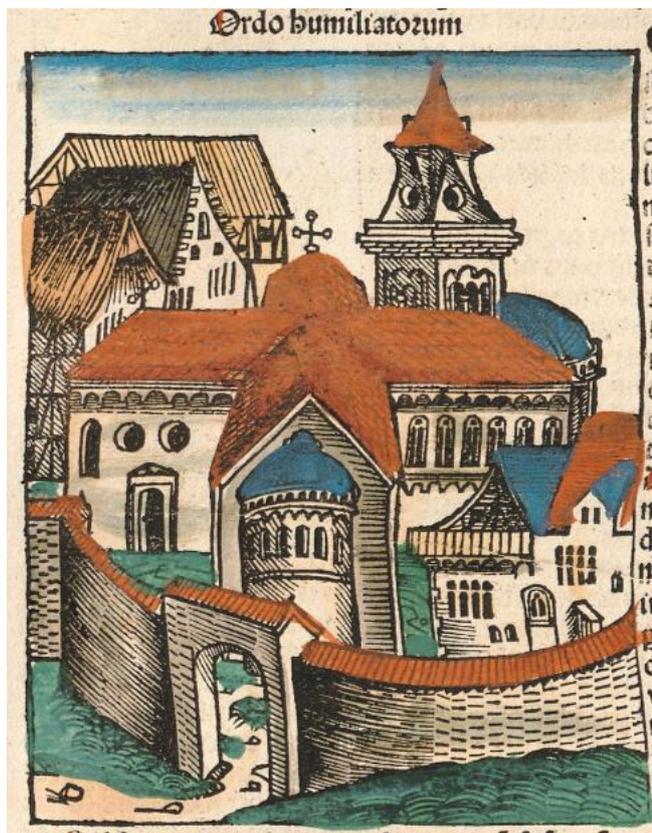
2. filozoficky zdôvodnený názor rešpektujúci dôstojnosť človeka ako svojbytnej duchovnej aj telesnej bytosti vo všetkých dimenziách jeho života (pozri Cicero); ďalej pozri antropocentrizmus; Erasmus Roterdamský; Cupido:Výchova Cupida (Hall)

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Humanizmus>

humidory - luxusné, nobilesné skrinky na cigary; majú podobu rôzne veľkých škatúl z kvalitného dreva (céder, mahagón, čerešňa a ď.), prípadne sú cestovné humidory v podobe koženého vaku, ktorý dokáže na kratší čas udržať správnu vlhkosť tabakového listu, alebo sú vo forme kusu nábytku; všetky drevené humidory sú vybavené samostatným zvlhčovačom vzduchu a meračom vlhkosti; používanie humidorov, ich vzhľad, ktorý sa vyznačuje vycibreným designom, prípadne výzdobou

(*intarzia* apod.) sú predpokladom určitého spoločenského postavenia a môžu byť aj súčasťou istého meditatívneho obradu podobného čínskemu *čajovému obradu*; pozri *tabak*; *inró*

humiliáti - stredoveký kresťanský žobravý rád, ktorý vznikol v 12.st.; bol obvinený z *herézy*, avšak pápež Inocent III. toto hnutie čiastočne rehabilitoval a uznal ako rehoľný rád, ale mal zákaz kázania na verejnosti a súkromné stretnutia; pôvod rádu je nejasný, podľa niektorých kronikárov na začiatku boli vzbúrení lombardskí páni, ktorých zajal cisár Henrich V (†1125) a previezol do Nemecka, kde po rokoch vyhnanstva a života kajúcnikov a po zložení sľubu lojality boli prepustení a mohli sa vrátiť späť do Lombardie; tu sa venovali dielam charite a umŕtvovaniu tela; vtedy boli nazývaní *barettini* podľa svojich baretov v tvare šiltovky; ich zoznámenie sa s nemeckým spracovaním vlny im pomohlo preniesť tieto postupy domov; dali tak veľký podnet priemyslu, zásobovali chudobných a distribuovali svoje zisky medzi ľuďmi v núdzi; po návrate do vlasti sa humiliáti skontaktovali so sv. Bernardom a na jeho radu a so súhlasom svojich manželiek veľa z nich sa utiahlo do kláštora založeného v Miláne; napriek Bernardovi spočiatku nemali presné pravidlá; ich meno humiliát vzniklo podľa jednoduchých šiat, ktoré boli jednej, sivej farby; bratstvo rýchlo rozšírilo a dal vzniknúť dvom pobočkám druhého rádu, zloženého zo žien a kňazov; kňazi mali prednosť pred ostatnými odvetviami a fungovali na modeli žobravých rádov dominikánov a františkánov; pozri *kresťanské rády*

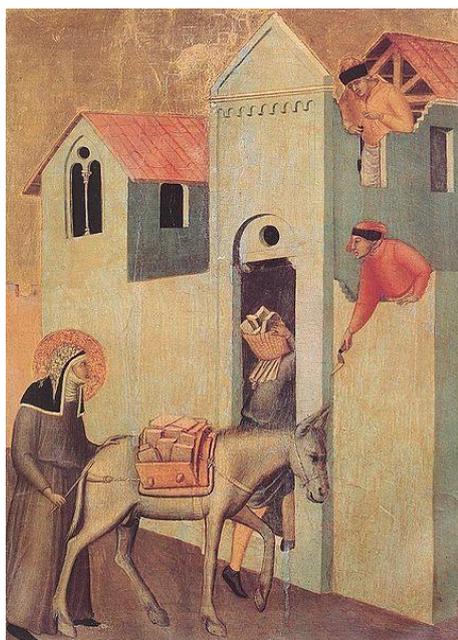

M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Rád humiliátov (Norimberská kronika, 1493)

Humilitas - (†1225); vlastným menom Rossana, manželka faenzského mešťana Ugoletta, s ktorým mala dve deti, ktoré čoskoro zomreli; keď jej manžel vážne ochorel, obaja odišli do kláštora sv. Perpetuy; stala sa mníškou a prijala meno Humilitas (pokora), ktorú prijala ako svoju hlavnú cnosť; po smrti manžela, ktorý vykonával pre kláštor potrebné služby, jej ďalším pôsobiskom sa stala Florencia; najskôr žila dvanásť rokov ako *rekluza* v pustovni pri kostole sv. Apolinára a jej život sa stal sústredenou modlitbou, v ktorej sa jej dostalo mnohého poznania; poskytovala múdre rady tým, ktorí prišli k nej o ne prosiť; nakoniec bola povolaná za abatišu do kláštora Vallombrosa, kde napokon zomrela; pozri *kresťanskí svätci*

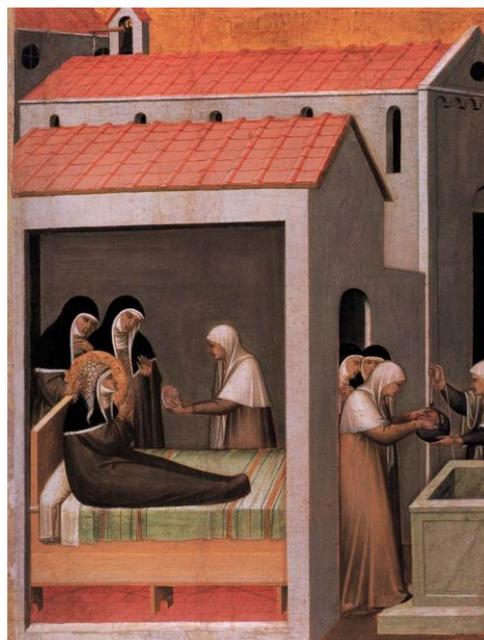

Víťazstvo pokory nad pýchou (detail ilustrácie z rukopisu „Speculum virginum“, 13.st.)

P. Lorenzetti: Svätá Humilitas voziť tehly na stavbu nového kláštora (okolo 1341)

P. Lorenzetti: Zázrak sv. Humilitas (detail, 1341)

Humilitas - lat; alegória pokory; pozri pokora; atribúty, symboly, alegórie a prirovnania

E. Le Sueur: Alegória pokory (17.st.)

humno - pozri *dedina*

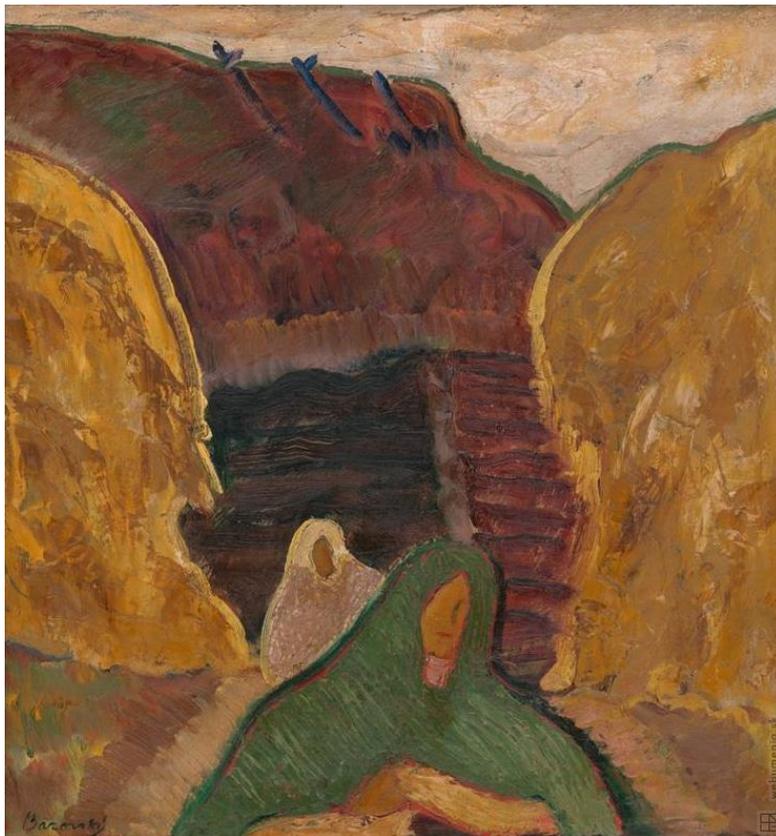
L. Medňanský: Potok za humnami. Na brehu (1873-1875)

G. Mallý: Detvianske humná (1910)

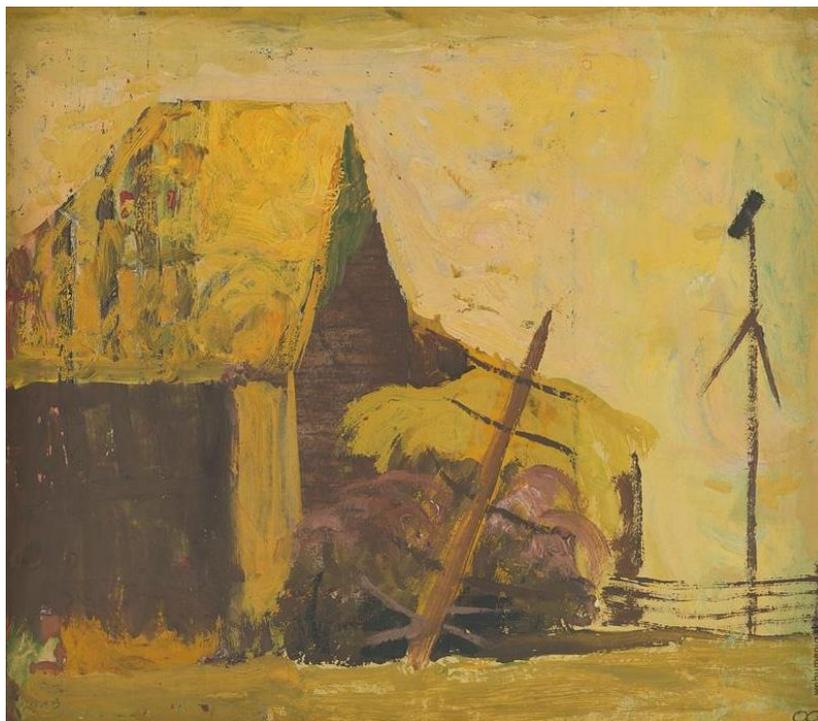
M. A. Bazovský: Leštínske humná (1950)

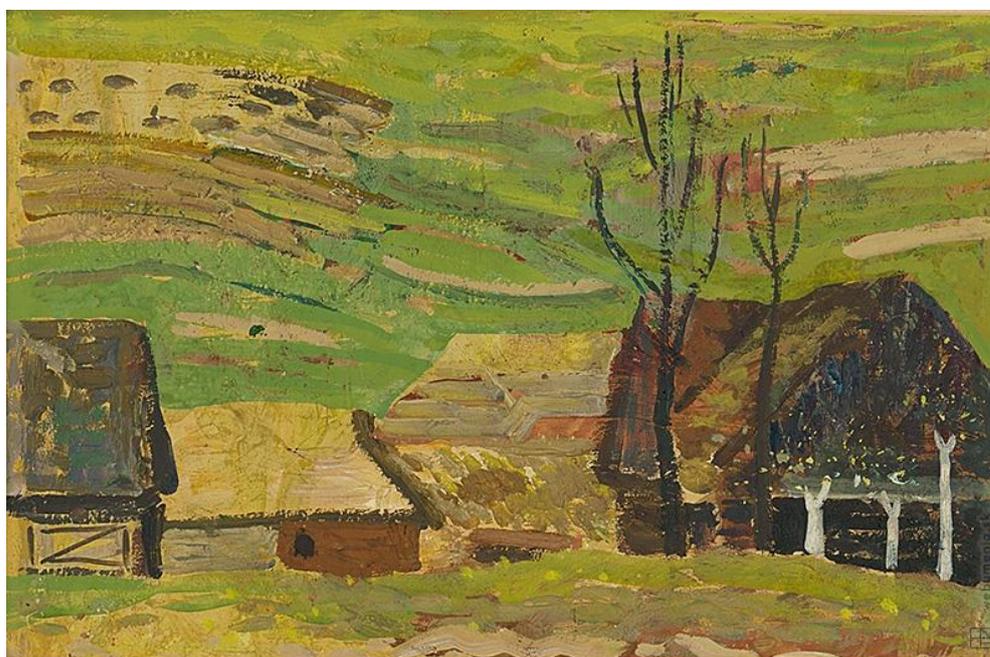
M. A. Bazovský: Humno (1901-1950)

M. A. Bazovský: Za humnami (1943-1963)

M. A. Bazovský: Záhumnie (1950-1955)

M. A. Bazovský: Záhumnie (1950-1952)

M. A. Bazovský: Humná (1954)

V. Hložník: Humná (1949)

Humno Aravnovo - Aravnovo humno

humor - pozri *vtip, karikatúra, dadaizmus, streetart, persifláž; žart, komédia, komický; R. Magritte; Neviditeľný ružový jednorožec, F. Lipták*

J. Lada

J. Lada: Opitý poľovník

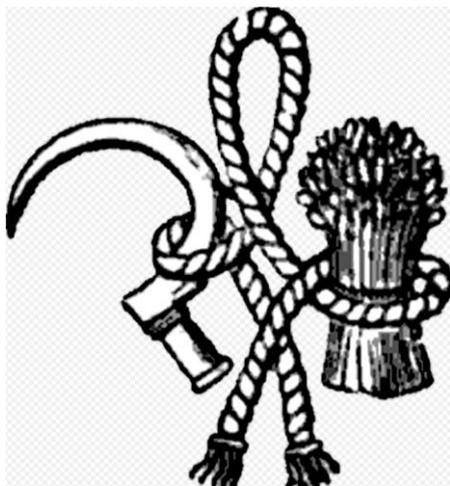
humpen - veľká valcová nádoba na nápoje zo 16.-18.st., zvyčajne s vekom; z kovu (*striebro, cín*), skla, keramiky, dreva a ďalších materiálov; zdobená emailovými farbami (pozri *emailová maľba*), reliéfmi, gravírovaním najmä s heraldickými motívami

huňa - hrubá tkanina z vlnenej priadze, obojstranne česaná; pozri *textília*

Hundingsbane - *Helgi Hundingsbane*

Hungerford uzol - tiež *Hastings uzol*; heraldický uzol používaný ako heraldické znamenie v anglickej heraldike pre rody Hungerford a Hastings; spojenie Hungerfordského kosáka a pšeničného snopu s Hungerford uzlom pripomína manželstvo medzi príslušníkmi rodu Hungerfords a Peverells na začiatku 15.st.; Hungerford uzol patrí do okruhu *Bowenovho uzla* (pozri *slučkový štvorec*); pozri *heraldické znamenia, dekoratívne uzly*

https://en.wikipedia.org/wiki/Hungerford_knot

Hungerford uzol

Hun-Hunahpú a Vacub-Hunahpú - dvojčičky, hrdinovia eposu *Popol Vuh*; pozri *loptová hra*

Huni - zväz kočovných mongolských kmeňov, ktorý sa pohyboval 3.-2.st.pred Kr. na území dnešného Mongolska, odkiaľ sa presídľoval na západ; centrum v dnešnom *Maďarsku*; pod vedením Atilu 451 po Kr. útoky Hunov už v *Gallii* (pozri *Bič boží, Atila*), 451 porazení rímskymi *légiami*; roku 453 zavraždený Atila, po jeho smrti rozpad ríše; Huni pravdepodobne podnikli *sťahovanie národov*; pozri *umenie doby železnej; laň, orol; Benátky, hviezda Palina*

<http://en.wikipedia.org/wiki/Barbarian>

http://it.wikipedia.org/wiki/Impero_romano_d%27Occidente

A. De Neuville: Huni v bitke pri Chalons (ilustrácia z Dejín Francúzska od najstarších čias, 19.st.)

U. Checa: Vpád Hunov do Ríma (1887)

J. N. Geiger: Huni

Hunhau - Biedermann v súvislosti s heslom *sova*: u *Mayov* na Yucatáne mal boh *smrti* Hunhau často soviu hlavu; pozri *predkolumbovské umenie Mexika a Strednej Ameriky*; *mayská kultúra, mayské náboženstvo, indiánski bohovia*

hunky punk - v dialekte západného Anglicka označenie groteskných rezbárskych prác na strane budov, najmä neskorogotických kostolov; takéto prvky sú obzvlášť početné v Somersete; hoci sú podobné vzhľadom *chrličom*, je hunky punk je *architektonickým prvkom*, ktorý je čisto dekoratívny, so žiadnym praktickým, funkčným účelom, ak však nerátame jeho funkciu *apotropajnú*; často sa označuje ako *groteska*; prísne vzaté chrlič nie je hunky punk (hoci sa mu monštruóznym vzhľadom môže podobat', ba do istej miery aj *apotropajnou* funkciou), pretože slúži na odvádzanie vody zo strechy cez otvor úst; rezy hunky punk sú často na každom rohu, napriek tomu, že voda zo strechy môže odtekať iba v jednom smere; hunky punk v neskorogotických kostoloch tvoria často krátke postavy v podrepe, hoci môžu mať rôzne veľkosti, tvary a živočíšne podoby: ľudské (pozri *Sheela-na-Gig*), zvieracie, monštrá; niektoré teórie predpokladajú, že vzhľad kostola má pripomínať veriacim, že existuje všadeprítomná rovnováha medzi dobrom a zlom; to znamená, že ku každému dobrej bytosti, svätej a čistej, existuje opačná bytosť, určená na vyvolanie strachu zo zla; pôvod termínu hunky punk zrejme pochádza zo staro anglického slova „hunkers“, čo znamená „krátke nohy“

https://en.wikipedia.org/wiki/Hunky_Punk

https://www.google.sk/search?biw=1849&bih=995&q=Hunka+Punk&tbm=isch&tbs=simg:CAQSJglgkyI3cBPHoSCxCwjKcIGgAMCxCOrv4IGgAMIT1luY98VGgA&sa=X&ved=0ahUKEwj9mp76jbnKAhVBdg8KHQ2ECjIQwg4IGCgA#tbn=isch&tbs=rimg%3ACWC2TljdwE8eljhm2RXm-DMUtwixRvmpxrFe4FrVXcfrEjbIBTXYPvX8gYUt0uzVw3MkeAJnmpeowlj8Zs6Hnc0ZCoSCWbZFeb4MxS3ETTXYUGIEPKhIJCLFG-anGsV4R19lyqvCvZWMqEgngWtVdx-2sSBEpAfn8YEH_1oSoSCdsgFNdg-9fyEf-Vb0xiGUtVKhIJBhS3S7NXDcwRzclY6Seg_1OYqEgmR4Ameal6jCRGMBIISwQSM-ioSCWPxmzoedzRkEW2cJFMTTkyx&q=Hunka%20Punk

Hunky punk
Hunky punk

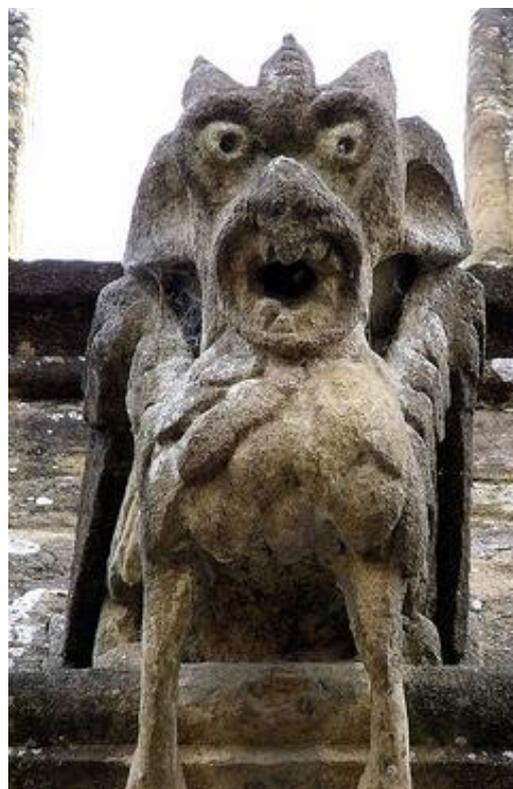
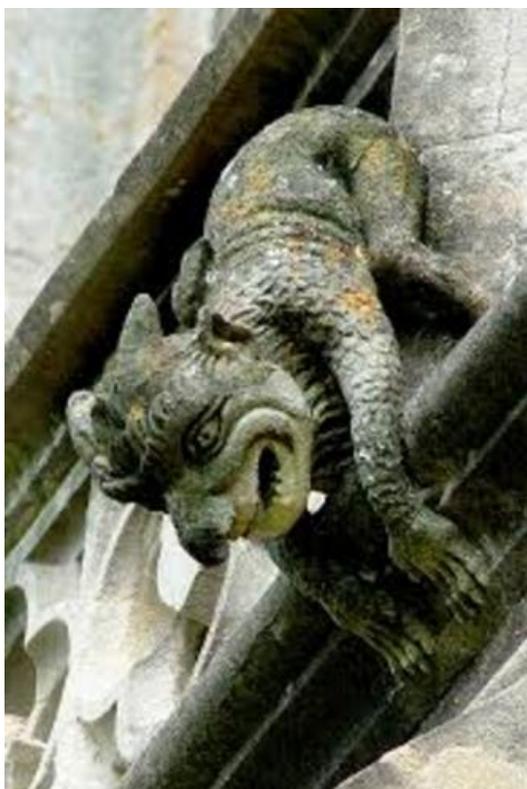
Hunky punk
Hunky punk

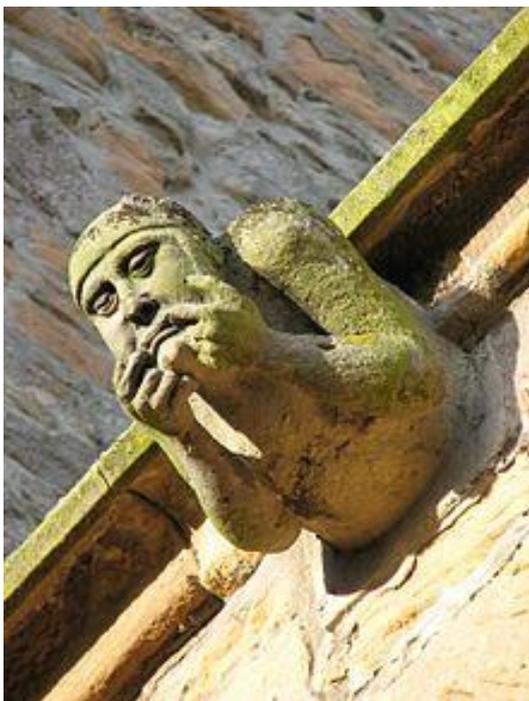
Hunky punk ako zelený muž (kostol Všetkých svätých v Sandforde, Anglicko)
Hunky punk (farský kostol St. Andrew v Backwell, Somerset, Anglicko, 13.st.)

Hunky punk ako zelený muž (farský kostol St. Andrew v Backwell, Somerset, Anglicko, 13.st.)
Hunky punk (kostol Všetkých svätých, Wraxall)

Hunky punk (kostol v Evercreech, Somerset, Anglicko)
Hunky punk

Hunky punk na katedrále v Škótsku

Hunt William Holman - (†1910); anglický maliar a jeden zo zakladateľov *prerafaelistov*

-v súvislosti s heslom *Listy kresťanským zborom*: anglického maliara W. H. Hunta inšpirovala metafora o Kristovi klopkajúcom na dvere Laodicejskej cirkvi k obrazu Svetlo sveta

-obraz Nečakaný hosť sa vzťahuje k Matúšovi (24,42): Príchod Syna človeka

http://en.wikipedia.org/wiki/William_Holman_Hunt

<http://www.tate.org.uk/art/artworks/hunt-our-english-coasts-1852-strayed-sheep-n05665>

https://www.google.sk/search?q=william+holman+hunt+paintings&espv=2&biw=1844&bih=995&tbn=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0CB4QsARqFQoTCMHYy_jXuccCFQIXFAodO1EMnQ&dpr=1

W. H. Hunt: Triumf neviniaťok (1883)

W. H. Hunt: Nečakaný hosť (1895)

W. H. Hunt: Svetlo sveta (1851)

W. H. Hunt: Bianca Cappello (19.st.)

W. H. Hunt: Zablúdené ovce (1852)

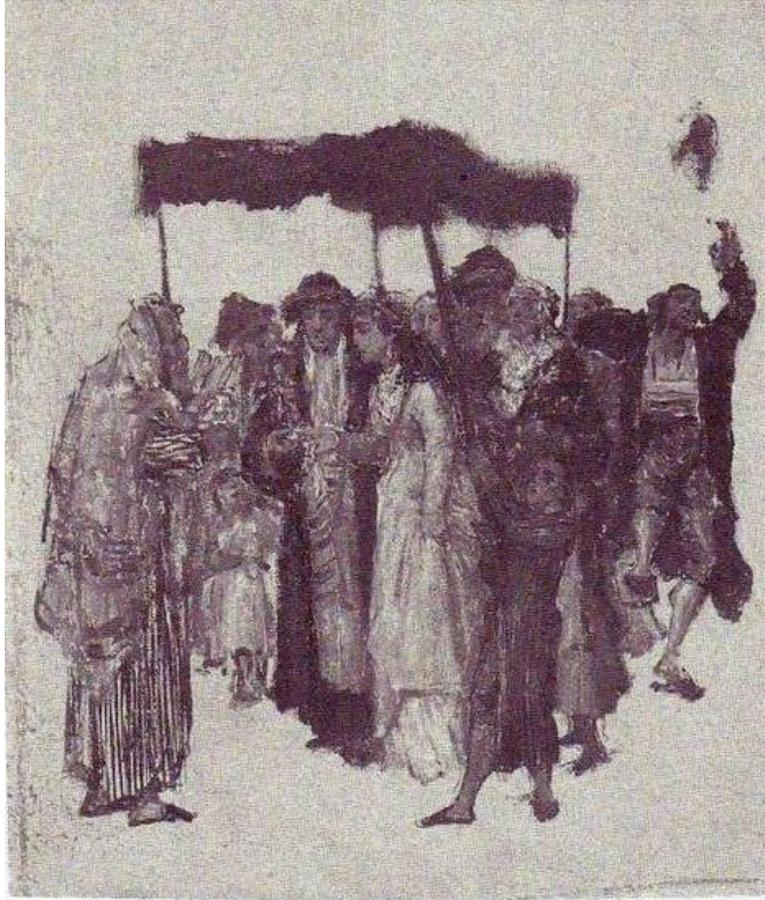

W. H. Hunt: Nájdenie Ježiša v chráme (1860)

W. Holman Hunt: Obetný baránok (1854-1856)

huppá - v súvislosti s heslom manželstvo: výraz huppá sa dodnes medzi Židmi užíva a týka sa *baldachýnu*, pod ktorým ženich a nevesta počas obradu sedia alebo stoja

M. Gottlieb: Židovská svadba (skica, 19.st.)

hurín pacha - v náboženskom systéme *Inkov* „dolný svet“ svet plodenia a záhuby (jeho náprotivkom „horný svet“ *hanan pacha*); pozri Biederman: *nebo*

hurisky - z arab. huría – „dievča z raja“, *nymfa*; dievčatá, ktoré podľa prvej verzie *koránu* budú oblažovať veriacich v *raji* a pritom ostanú vždy pannou; neskoršie Mohamed túto myšlienku opustil a huristky boli nahradené manželkami veriacich; huristky sa z ďalšieho textu nenápadne vytratili

Talló: nebeské čiernooké krásavice, po smrti bude každému *gázimu* (účastníkovi *svätej vojny*) slúžiť 72 hurisiek a jeho pohlavná potencia sa desať razy znásobi

Hurvatát/Haurvatát - *www* v súvislosti s heslom *zoroastrizmus*: najvyšší boh *Ahura Mazda* má šesť atribútov, ktoré bývajú ponímané ako samostatné duchovné bytosti (*archanjeli* či *bódhisattvovia*): 1. *Vahišta mana* (*Vohu manah*; Prenikavá myseľ), 2. *Aša vahiša* (*Ašem vahištem*; Dokonalá spravodlivosť), 3. *Chšatra* (*Chštrem vairem*; kardinálna božská kvalita, ktorá je kombináciou moci a konštruktívnej potenciality); *Spenta ármaiti* (Univerzálna láka; zbožnosť); 5. Hurvatát (*Haurvatát*; Dokonalosť; sebarealizácia) a 6. *Amerarát* (Nesmrteľnosť); týchto šesť atribútov sa nazýva spoločným menom *Ameša Spenta*

hus - Biedermann: v symbolike menšia obdoba labute predstavuje ženský a domáci princíp; v *antike* chytali do ôk hus sivú a slatinnú; domestikácia sa podarila už v starom Egypte; v Grécku slúžila ako obetné zviera a zároveň poskytovala chutné mäso a páperie; v starom Ríme ju vykrmovali a jej pečeň sa pokladala za pochúťku; ostrážitosť husí vraj zabezpečila Rimanom *vítazstvo* pri pokuse *Galov* dobyť *Kapitol* (pozri *Keltiberi*); Rimania verili, že mäso husi zvyšuje *rozkoš* a husacia žľe sa pokladala za prostriedok zvyšujúci *potenciu* (pozri *erotika/sex*); hus sa dávala do súvislosti s bohyňou *Venušou* (*Afroditou*), s *Marsom* (možno pre epizódu na Kapitole), s Amorom (*Erosom*) a s falickým bohom plodnosti *Priapom* (pozri *bohovia plodnosti*); let divých husí fascinoval šamanov mnohých kmeňov na Sibíri, ktorí sa s nimi v tranze stotožňovali a napodobňovali gáganie (aj to patrilo zrejme k „divej poľovačke“ vo vzduchu); keďže domáca hus obohacovala v zime hostiny sedliakov a mešťanov, jej kulinársky význam sa dostal do *legend* (pozri *hus martinská*); pre svoju uvravenosť sa stal tento vták symbolom radorečných starých ľudí;

v stredovekých *bestiároch* predstavujú husi ostražitosť ľudí a hus sivá sa v nich prirovnáva k pobožným, ktorí sa zriekajú svetských radostí a nosia sivý odev *kajúcnikov*; hus domáca s bielym alebo farebným perím sa podobá ľuďom v mestách, ktorí nosia pestré odevy; svojím hlasitým vreskom v dedinských uličkách pripomínajú husi klebetníkov a ohováračov; v *ságach*, *rozprávkach* a ľudovej slovesnosti sa často stretávame s postavou husi; v mnohých krajinách príslovečný výraz „podkuť hus“ (urobiť niečo neužitočné, zbytočné) súvisí asi s označením vlastníctva predierkovaním blán na husích nohách, ako to bolo zvykom v Írsku; vo Walese sa zase husiam, ktoré hnali na dlhšie cesty, napr. na trh, namáčali na ochranu nohy do dechtu; pozri *Léda*, *Nemesis*; *Martin z Toursu*; *atribúty*, *symboly*, *alegórie a prirovnania*

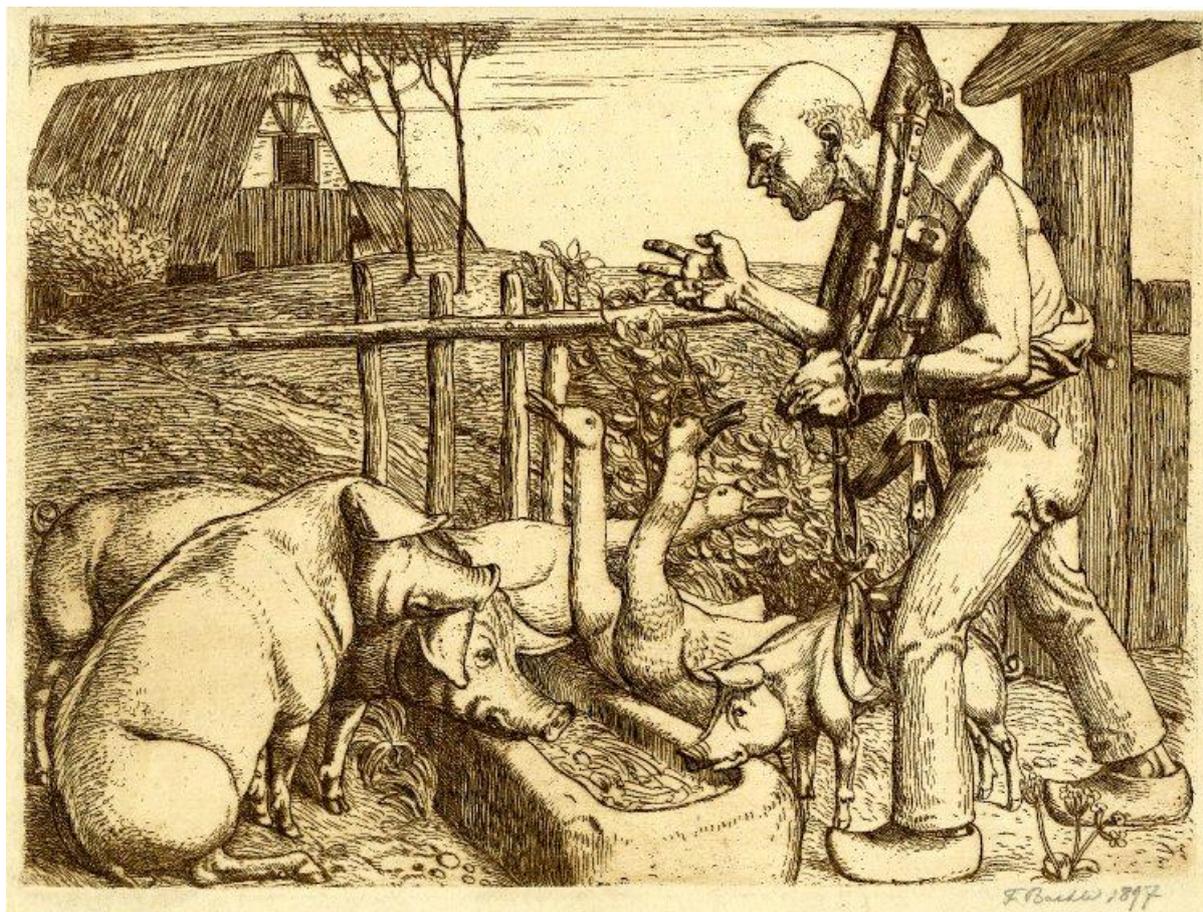
Heinz-Mohr v súvislosti s heslom *obdobia života*: hus je *symbolom* šesťdesiatročnej žena a storočného muža; pozri *atribúty*, *symboly*, *alegórie a prirovnania*; *vták*; *zvieratá*

-podľa stredovekých *bestiárov* husi cítia pach človeka lepšie ako akékoľvek iné zvieratá; osobitne husi zachránili *Rím* pred inváziou *Gallov* (pozri *Kapitolské husi*)

https://en.wikipedia.org/wiki/Henri-Paul_Motte

Hus (iluminácia zo stredovekého bestiára)

Fritz Boehle (print): Poľnohospodár káže ošípaným a husiam (ilustrácia Brandtovej „Lode bláznov“)

G. A. Maglioli: Ležiaci nahý muž držiaci roh hojnosti v sprievode husi (rytina, 1580-1610)

M. D'Hondecoeter: Kačica, biela chocholáta hus, egyptská hus, pižmovka a ostatné vodné vtáctvo (17.st.)

hus divá - lat. Anser anser; pozri *bestiár, monštra, bermac*

hus Kapitolská - Kapitolské husi

hus martinská - podľa *legedy* sa sv. *Martin z Tours* zo skromnosti bránil za vysväteniu na *biskupa*, preto sa schoval do chlieva s husami, ktoré ho však svojim gáганím čoskoro prezradili; konzumácia husaciny na Martina (martinská hus) sa teda vysvetľuje ako určitá pomsta za toto prezradenie

www v súvislosti s heslom svätomartinská hus a svätomartinské pečivo: na sviatok sv. Martina sa pečie tzv. svätomartinská hus; tento zvyk má zrejme korene v legende, podľa ktorej sa sv. Martin ukrýval v husníku, ale husi ho prezradili; iná legenda hovorí, že husi počas dedinskej kázne sv. Martina natoľko rušili, preto sa pečú v deň jeho sviatku akoby za trest; 11.11. sa tiež pripravuje svätomartinské pečivo, rožky, podkovy apod.

Hus Jan - (†1415); rektor *pražskej* univerzity, kazateľ a vodca reformného hnutia v *Čechách*; nadviazal na učenie Wicklefa (pozri *viklefovci*) a rozvinul myšlienky o poňatí cirkvi, princíp „božieho zákona“ ako záväznej normy pre všetkých, učenie o práve poddaných na odpor proti vrchnosti; Hus upálený 1415 na základe výsledkov cirkevného *koncilu Kostnického*; pozri *interdikt, hustiti; Betlehemska kaplnka; kresťanskí svätci*

-iluminácia „Upálenie Jana Husa“ v Martinickej biblii (1430) je zvláštna postavou muža s knihou, ktorý sa na žiadnom inom výjave neopakuje; muž v majstrovskom taláre akoby odchádza od hranice, ale otáča hlavu a pozerá na Husovo mučenie za sebou; najskôr sa jedná o samotného Petra z Mladoňovic, ktorého kniha reprezentuje písomné svedectvo, na ktoré nadviazala cirkev pod oboje pri uctievaní Husa ako mučenika a svätca; nedá sa ani vylúčiť, že si Martinickú bibliu dal vyhotoviť práve sám Peter z Mladoňovic, český spisovateľ a kazateľ (†1451) a ktorý sa ako pisár v službách rytiera Jana z Chlumu stal sprievodcom Jana Husa na jeho ceste na Kostnický koncil, kde s ním verne zotrval po celú dobu jeho procesu až do smrti; Mladoňovicov spis, ktorý o týchto udalostiach napísal, sa v domácom prostredí čoskoro rozšíril a stal sa dôležitým prameňom na pochopenie kostnických udalostí, lebo písomné dokumenty zo samotného koncilu sa nedochovali; nasledujúceho roku bol Peter z Mladoňovic svedkom popravy Husovho priateľa Majstra Jeronýma Pražského; roku 1416 bol Peter z Mladoňovic menovaný mistrom na Pražskej univerzite, kde napomáhal víťazstvu husitskej veci, ale vždy vystupoval proti *Žižkovým* táboritom

http://translate.google.sk/translate?hl=sk&sl=cs&u=http://cs.wikipedia.org/wiki/Palladium_zem%25C4%259B_%25C4%258Desk%25C3%25A9&prev=/search%3Fq%3DStaroboleslavsk%25C3%25A9%2Bpal%25C3%25A1dium%26hl%3Dsk%26rlz%3D1C1TEUA_enSK466SK466&sa=X&ei=UE_UaPuHMes4AS8qoG4Aw&ved=0CDMQ7gEwAA

<https://www.google.sk/search?q=josef+Lada:+Masopust&esv=2&biw=1854&bih=995&tbn=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKewi92P2h9rXJAhWkjlKHaLOAjQQsAQIGQ&dpr=1#tbn=isch&tbs=rimg%3ACVEH19rlshkWIjh9DpUIOqmlhLBgBp96bA1gT3gg6elCaw4FwalQk6HPpQJ6JPXcUJby-LvtpzDqDrPVM3zpFjwGCoSCWP0OIQg6qaWERROXwdGrHKKKhIJEsgAGn3psDURmYGWWAIFS6gqEgmBPcDp6UJrBGRarG6q9y1dSoSCTgXBohCToc-ER1PtjIOvBoWKhIJAAnok9dxQlRpTgUaVwzZocqEgnL4u-2nMOoOhEV9VQxUkZxfCoSCc9UzfOkWPAYEWuCrDDriLP8&q=josef%20Lada%3A%20Masopust>

[\(https://www.google.sk/search?bih=941&biw=1836&tbs=simg:CAES7gEJY_1Q6VCDqppYa4gELEKjU2AQaAggCDAsQsIynCBpiCmAIAxIozAu-F80euReyHL0WygvdCb0XxgvYPrs5yyvvIrU6iDjzLfs3lDi0OhowSPsv_1mbT7POTqhNLRiU4YmpWX2gLO8FmbwuiFVeB-zYNksL8A4eaT-NI4nJGRKrsIAQMCxCorv4IGgoKCAgBEgQAa4_1DDAsQne3BCRpQChQKA2FydNqliPYDCQoHL20vMGpqqdwodCgtaWRkbGUgYWdlc9qliPYDCgoIL20vMDRyanoKGOoHY2FydG9vbtgIiPYDCgoIL20vMDIxNW4M&q=jan+hus+burned+at+the+stake&tbn=isch&sa=X&ved=0ahUKUwzggqvuvqLPAhUBXRoKHRVFCI4Qsw4IMg#imgrc=z1OdwJFa-N86FM%3A \(upálenie Husa\)](https://www.google.sk/search?bih=941&biw=1836&tbs=simg:CAES7gEJY_1Q6VCDqppYa4gELEKjU2AQaAggCDAsQsIynCBpiCmAIAxIozAu-F80euReyHL0WygvdCb0XxgvYPrs5yyvvIrU6iDjzLfs3lDi0OhowSPsv_1mbT7POTqhNLRiU4YmpWX2gLO8FmbwuiFVeB-zYNksL8A4eaT-NI4nJGRKrsIAQMCxCorv4IGgoKCAgBEgQAa4_1DDAsQne3BCRpQChQKA2FydNqliPYDCQoHL20vMGpqqdwodCgtaWRkbGUgYWdlc9qliPYDCgoIL20vMDRyanoKGOoHY2FydG9vbtgIiPYDCgoIL20vMDIxNW4M&q=jan+hus+burned+at+the+stake&tbn=isch&sa=X&ved=0ahUKUwzggqvuvqLPAhUBXRoKHRVFCI4Qsw4IMg#imgrc=z1OdwJFa-N86FM%3A (upálenie Husa))

[\(https://www.google.sk/search?bih=941&biw=1836&q=up%C3%A1len%C3%AD+mistra+jana+husa&tbn=isch&tbs=simg:CAOSIOEJyrWPsaj_1ITEaiQELEKjU2AQaAggCDAsQsIynCBpiCmAIAxIovRe5F6oXshzMC90JqBHeCbcXvhf3Lfs3gC61Ovgt9jfyPrs5_1DfzLRowOajPYJDbnQuS](https://www.google.sk/search?bih=941&biw=1836&q=up%C3%A1len%C3%AD+mistra+jana+husa&tbn=isch&tbs=simg:CAOSIOEJyrWPsaj_1ITEaiQELEKjU2AQaAggCDAsQsIynCBpiCmAIAxIovRe5F6oXshzMC90JqBHeCbcXvhf3Lfs3gC61Ovgt9jfyPrs5_1DfzLRowOajPYJDbnQuS)

[z9xWp7HKFNdySZsCAHV4v2pa1agJwgOwSmxtZXGwEtUBXZwYPHeIAQMCxCOrv4IGgoKCAgBEgSTTYaBDA&sa=X&ved=0ahUKEwiHkpSWvaLPAhUD2RoKHehsBSEQwg4IGSgA#q=up%C3%A1len%C3%AD%20mistra%20jana%20husa&tbm=isch&tbs=rimg%3ACTclyJIfdhrYIjizc-5IsvUrV6Bf1TEnxZL05SbjJKWfx8L_1SrziG28MVVtLwQJ5PTUu3CbddiptxWZj9DpUIOqmlioSCbNz7kiy9StXEY5HZPgbOerOKhIJoF_1VMSfFkvQRtDN9xivimEYqEgnlJuMkpZ_1HwhFINqdfbuqDsyoSf9KvMgbbwxVESeo2yOOJ3e3KhIJW0vBAnk9NS4RUPkWotlsFCEqEgncJt12Km3FZhHzEDeOcryIRCSCWP0OIQg6qaWERROXwdGrHKK&imgref=Y_Q6VCDqppbe3M%3A](https://www.google.com/search?q=Jan+Hus+postava+a+up%C3%A1lenie&rlz=C3%AD%20mistra%20jana%20husa&tbm=isch&tbs=rimg%3ACTclyJIfdhrYIjizc-5IsvUrV6Bf1TEnxZL05SbjJKWfx8L_1SrziG28MVVtLwQJ5PTUu3CbddiptxWZj9DpUIOqmlioSCbNz7kiy9StXEY5HZPgbOerOKhIJoF_1VMSfFkvQRtDN9xivimEYqEgnlJuMkpZ_1HwhFINqdfbuqDsyoSf9KvMgbbwxVESeo2yOOJ3e3KhIJW0vBAnk9NS4RUPkWotlsFCEqEgncJt12Km3FZhHzEDeOcryIRCSCWP0OIQg6qaWERROXwdGrHKK&imgref=Y_Q6VCDqppbe3M%3A) (Jan Hus, postava a upálenie)

<http://hu.wikipedia.org/wiki/Huszit%C3%A1k>
<http://nl.wikipedia.org/wiki/Hussieten>
<http://pl.wikipedia.org/wiki/Husytyzm>
http://it.wikipedia.org/wiki/Jan_Hus
http://cs.wikipedia.org/wiki/Slovansk%C3%A1_epopej
http://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Hus
<http://www.velkysporvekov.eu/vsv/06-hus-a-hieronym/sk/>

M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Ján Hus heresiarcha (Norimberská kronika, 1493)

Jan Hus na hranici (stredoveká miniatúra)

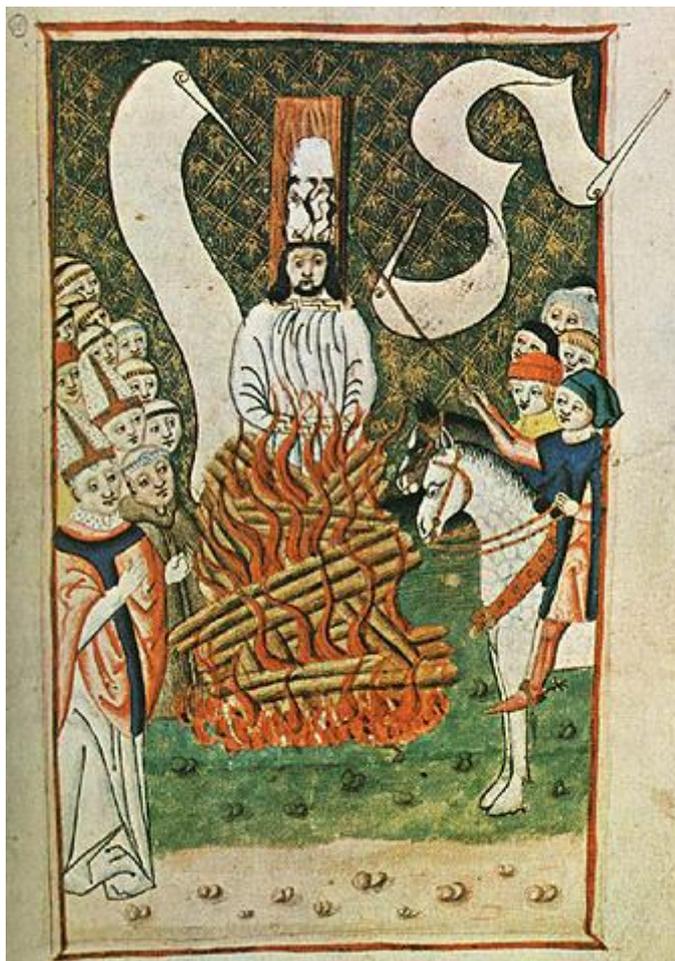

Jan Hus na hranici (Spiezská kronika, 1485)

Jan Hus na hranici (stredoveká miniatúra)

Jeníček Zmlený z Písku: Jan Hus na hranici (Jenský kódex, 2.pol. 15.st.)

Neznámy majster: Jan Hus (16.st.)

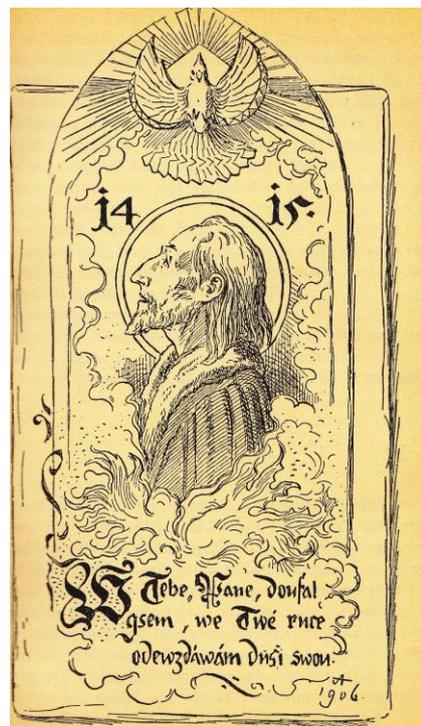
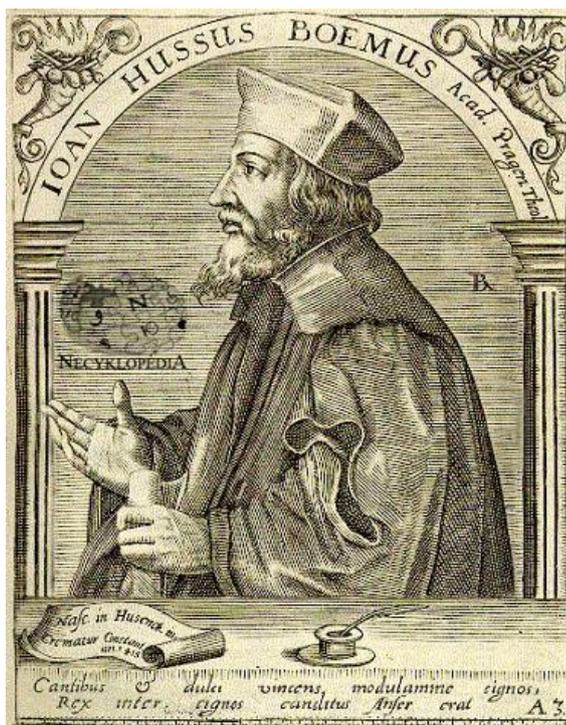
Upálenie Jána Husa (Jenský kódex, 2.pol. 15.st.)

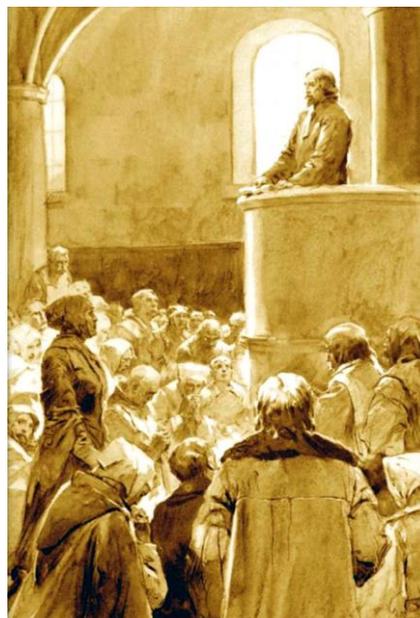
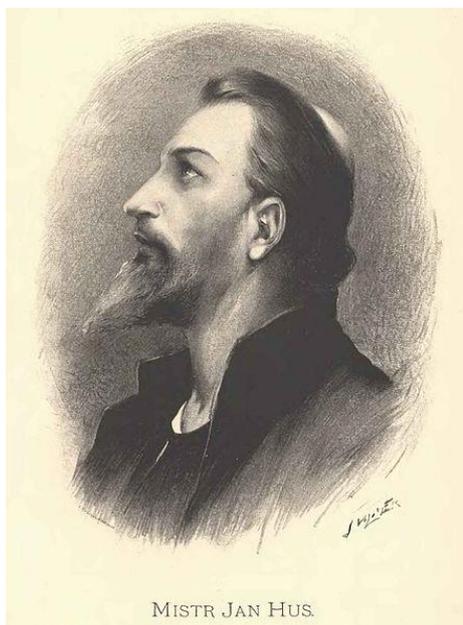
L. Cranach: Podávanie večere Pánovej Martinom Lutherom a Jánom Husom (asi 1551)

Majster MS: Majster Jan Hus (1558)

Autor neuvedený: Jan Hus
M. Aleš: Jan Hus

Jan Vilímek: Mistr Jan Hus
Autor neuvedený: Jan Hus káže v Betlehemskej kaplnke

Autor neuvedený: Jan Hus káže po nútenom odchodu na Kozím Hrádku

V. Brožík: Jan Hus súdený na snemu Kostnickom 1415 (1883)

C. F. Lessing: Jan Hus pred Kostnickým koncilom (1842)

V. Brožík:

Autor neuvedený: Upálenie Majstra Jana Husa v Kostnici roku 1415

Autor neuvedený: Zvesť o Husovom upálení v Prahe

K. V. Muttich: Majster Jan Hus na hranici v Kostnici 1415

Autor neuvedený: Jan Hus na snemu Kostnickom

J. Mathauer: Jan Hus vo väzení píše Čechom svoj posledný list (19.-20.st.)

Husain Maqbool Fida - (†2011); bežne známy ako MF Husain; moderný indický maliar a zakladajúci člen progresívnej Skupiny výtvarných umelcov v Bombaji (PAG); jeho témy niekedy vytvárajúcich série, zahŕňajú témy ako rozmanité ako Gándhí, Matka Tereza, *Rámájana*, Mahábhárata , na Britov Raj a motívy indického mestského a vidieckeho života. Čoskoro v jeho maliarskej kariéry, a až do svojej smrti, sa tešil zachytávajúce živú a slobodného ducha koní v mnoho z jeho prác. Často odvolával sa na ako Picasso Indie; MF Husajn je najslávnejší a medzinárodne uznávaný indický umelec 20.st.; Husain je primárne známy pre svoje obrazy, ale je tiež známy svojimi kresbami, grafikami, fotografiami a filmom; niektoré z jeho neskorších diel sú kontroverzné, pretože znázorňujú tradičné božstvá Indie netradičným spôsobom; pozri *indickí maliari*

[https://en.wikipedia.org/wiki/M. F. Husain](https://en.wikipedia.org/wiki/M._F._Husain)

<http://www.vam.ac.uk/content/exhibitions/mfhussain/about-the-exhibition/>

<http://www.mfhussain.com/paintings/category/4-unique-paintings-of-mf-hussain> (prehľad diel)

<http://theculturetrip.com/asia/india/articles/mf-hussain-bringing-modernism-to-indian-art/>
(životopis)

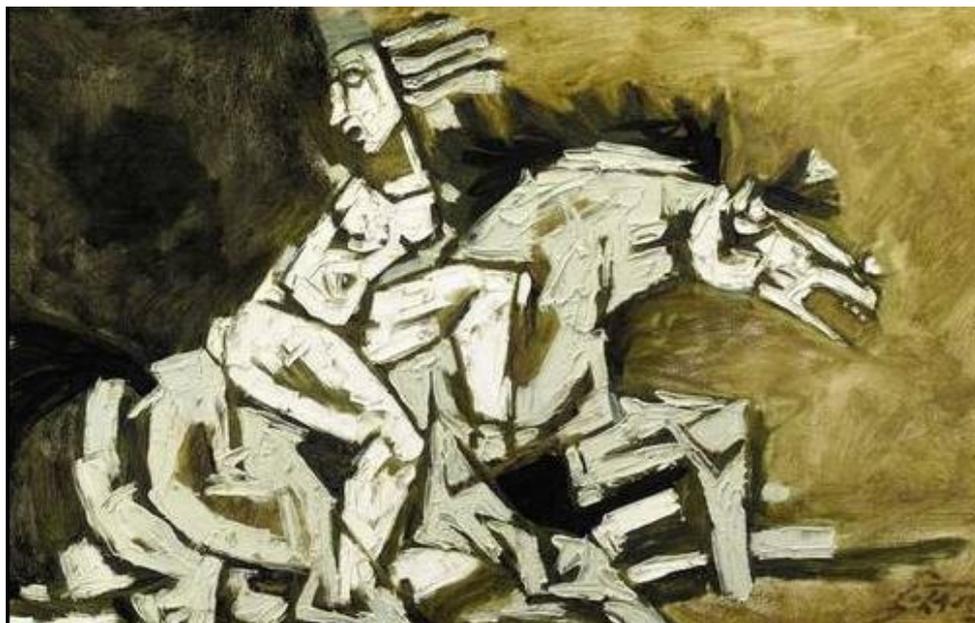
<https://www.google.sk/search?q=MF+Hussain+paintings&espv=2&biw=1850&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwj96KaE3avMAhULuxQKHSCpD4gQsAQIIg>

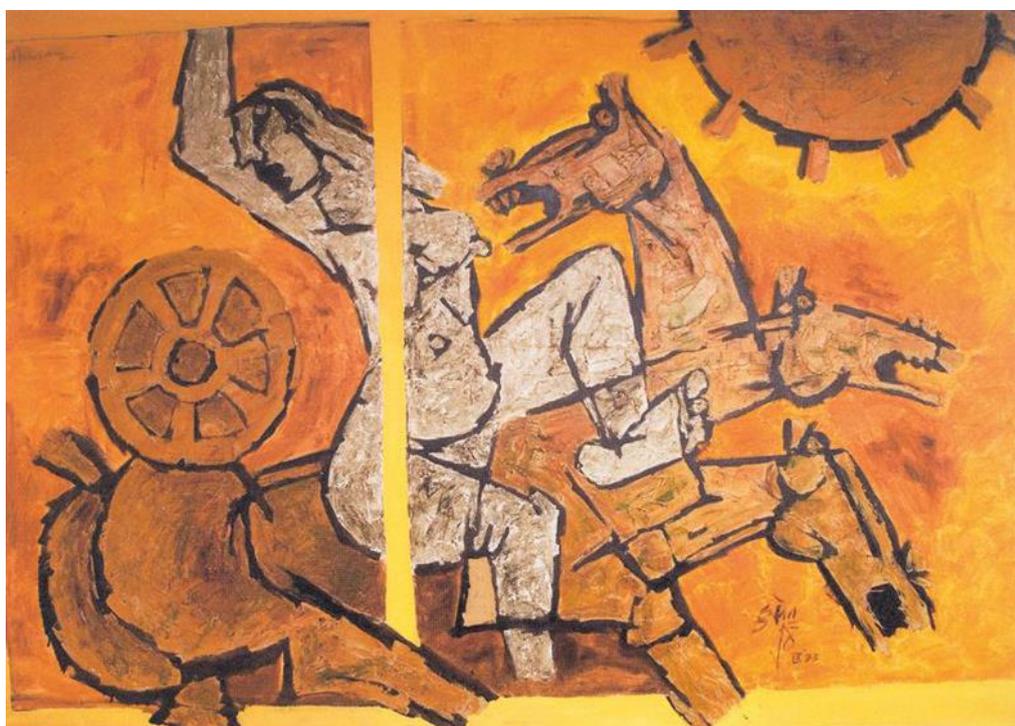
MF Husain: Jazyk kameňa (2008-2011)

MF Husain: Tri dynastie (2008-2011)

MF Husain: Skákajúci kôň (20.st.)

M. F. Husain: Lady Godiva (1973)

MF Husain: Kone (20.st.)

M. F. Husain: Ganěša (20.st.)

tzv. **husie brucho** - v súvislosti s heslom *móda*: v období španielskej renesancie prísny ceremoniálny odev, podliehajúci dvorskej etikete v časoch vlády Karola V. a Filipa II., vyžadoval vyumelkovaný, neprirodený, nákladný odev, ktorý mal spĺňať reprezentatívnosť; mužský odev bol charakteristický množstvom vypchávk; štylizoval postavu v hornej polovine do tvaru kužeľa; úzky pás vybiehal do špica a vytváral tzv. husie brucho